

Gondolatok gondjainkról

Dr. Nikolics Károly

A szerző néhány időszerű problémát vet fel, amelyek a gyógyszerészet és ezen belül a gyógyszertárak működése szempontjából jelentősek: idegen tőke megjelenése, gyógyszertárak száma, profilbővítés, önkiszolgáló rendszer. Kitér a felvetett gondok megoldására Kidomborítja, hogy meg kell tartani a gyógyszertárak egészségügyi intézmény jellegét.

Az élet együtt jár örömmel és gondokkal. Kisebbségi közösségekben, egyének életében egyaránt akadnak gondok, amelyek megoldásán, kiküszöbölésén mind az egyének, mind a közösségek fáradoznak.

Néhány gondról kívánok szólni – a gyakorló gyógyszerész szemszögéből –, ezek ugyanis kihatnak a hivatás jövőjére is.

1. Ismeretes, hogy az 1984. évi budapesti FIP kongresszus alkalmával került elfogadásra az ún. „Budapesti deklaráció”. Ennek értelmében a tagállamok képviselői kinyilatkoztatták annak szükségességét, hogy a gyógyszer útján végig igénybe kell venni a gyógyszerész szakértelmét. Ezt a deklarációt eljuttatták a tagállamok kormányzati szerveihez. Eszerint a gyógyszerész hatásköre kiterjed a kutatástól a gyártáson, ellenőrzésen, elosztáson át a betegig. Ezen széles spektrum lépcsőfokai összefüggnek.

Ez a határozat ma is időszerű. Változatlanul arra kell törekednünk, hogy az összes munkahelyen érvényesüljön a gyógyszerészi szemlélet. A gyógyszerész már a szintetizált új molekulában gyógyító anyagot lát. A lánc végén pedig ő a hozzá forduló beteg tanácsadója, támasza, akiben nem kereskedőt látnak, hanem az egészségügy jól képzett szakemberét.

Az 1997. évi FIP kongresszus visszatért az 1984. évi deklaráció lényegére. Megállapodást kötöttek az Orvosi Világszervezettel és a WHO-val. Megerősítették a gyógyszerészi tevékenység közérdekű voltát.

2. Kollégáink zöme közforgalmú gyógyszertárban dolgozik. Több közösség, csoport foglalkozik az őket érintő kérdésekkel: Magyar Gyógyszerészeti Társaság, Magyar Gyógyszerész Kamara, Magángyógyszerészek Országos Szövetsége stb. A feladatok tulajdonképpen eltérők. Döntő fontosságú azonban, hogy kapcsolatuk szoros, kifelé egységes legyen. A hatékony érdekképviselet alapja az egymás közötti kapcsolat, az alkalmazkodás és az egységes fellépés. Széles látókörű, alkalmas, önzetlenül tevékenykedő vezetők mellé megfelelő utánpótlás nevelése elengedhetetlen.

3. A gyógyszertárak működését több tényező változtatja meg. Az eredmények mellett gondok is jelentkeznek. A magánosítás megindulása óta különböző irányzatokkal találkozunk.

3.1. Alapvető gond az idegen tőke megjelenése. Egyfelől a volt gyógyszertári központok kerültek részben különböző tőkés csoportok kezébe. Másfelől a szerény anyagi helyzetben lévő kollégák sok helyütt idegen tőke

bevonásával váltak önállóvá. Ha ez a rész 50%-nál nagyobb, akkor az önállóság tulajdonképpen csak látszólagos. Ennek következtében a szakmai szempontok – s így a FIP határozatok – nálunk nem érvényesülnek. Mind a szakterületen belül, mind kívülről előtt érthetetlen, hogy miért vált a gyógyszerészet idegen, tőkeerős vállalkozások célpontjává.

3.2. Hazánkban a lakosság és az egymás közötti távolság szabja meg a gyógyszertárak számát és létesítését. Olyan országokban, ahol ez nem szabályozott, számuk szinte korlátlan. Ilyen helyen nem kívánt irányokba terelődhet a gyógyszertárak jellege. Ezért meg kell tartani a korábbi szabályozást.

Ugyanakkor külföldi példák, mint a postai gyógyszerküldő szolgálat, áruházi gyógyszerforgalmazás, alapjában veszélyeztetik a gyógyszerellátás szintjét. A gyógyszer útjából ugyanis kikapcsolják a gyógyszerész szakértelmét.

3.3. Az előbbi lehetőségek bevezetése magával hozhatja a gyógyszertárak gazdasági alapjainak, rentabilitásának megingását. Ezért merült fel nálunk is a profilbővítés gondolata. Itt vissza kell gondolnunk arra, hogy az elmúlt évtizedekben fokozatosan több forgalmi kört elvezítettünk: gyógynövények, állatgyógyászat, gyógyászati segédeszközök, majd különböző gyógytermékek. A megoldást nem a bővítés, hanem az eredeti forgalmi körök megtartása, visszaszerzése jelenti. Ne térjünk le merkantil irányba. A gyógyszerész tanácsadása, szolgáltatásai az egészségügy biztos alapjait jelentik. Ehhez a feladathoz kellő elméleti tudás és az élet során megszerzett gyakorlati ismeret szükséges. Külföldről csak a számunkra és a köz szempontjából szükséges példákat vegyük át.

3.4. A szabadpolcos vagy önkiszolgáló rendszer tervei is találkoznak. Az egészségügy általános érdeke, hogy ne növekedjék feleslegesen a gyógyszerfogyasztás. Az önkiszolgáló rendszer pedig éppen ide vezet. Továbbá világszerte nő az öngyógyítás. Ennek veszélyei is vannak, ha laikusok tanácsai alapján, szakember megkerülésével történik. Itt említendő a következő eset, aminek nálunk is híre járt: A múlt évtizedben az Amerikai Egyesült Államokban a szabad polcon levő Tylenol kapszulát hazavitették. Otthon káliumcianidot tettek bele, majd visszacsemészték a helyére. Többen meghaltak. Kiderült, a tettesek a gyár elbocsátott dolgozói voltak, akik így akartak bosszút állni a tulajdonosokon.

A gyógyszerészetnek meg kell döntenie,

hogy a hozzá forduló beteget orvoshoz irányítja vagy elsősegélyként ellátja megfelelő gyógyszerrel. Ha a gyógyszer nem a gyógyszerész révén jut el a beteghez, megszűnik a gyógyszerbiztonság.

A jövő egyetlen útja: meg kell tartani a gyógyszerár egészségügyi intézmény jellegét. Fontos, hogy ehhez biztosítsák a törvényi kereteket. Ide tartozik többek között a gyógyszerbiztonság fogalmának jogszabályi rögzítése is. Fontos, hogy saját sorainkból ne induljanak el nem kívánt kezdeményezések. A táranál dolgozó gyógyszerész tanácsai iránt bizalmat érez a beteg. Gyakran érezzük azt is, hogy egyes irányzatok könnyen rossz irányba vihetik a hi-

vatás jövőjét. Maradjanak meg olyan tendenciák, amelyek hivatásunk tekintélyét és saját elismertségünket biztosították. A jövő kialakulásáért pedig mind a vezetők, mind a kollégák valamennyien felelősek.

K. Nikolics: *Thoughts about up to date problems of pharmacy*

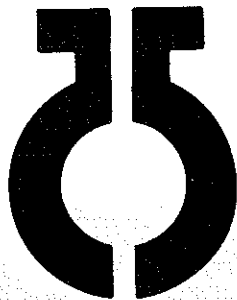
Author raises some up to date problems, significant from the point of view of pharmacy and operation of pharmacies, as: the intrusion of foreign capital, distribution and spacing of pharmacies, profile widening, self-service system. He also deals with the solutions of those problems. He points out the necessity of maintaining the character of pharmacy as being a health care institution in the future too

Szerző címe: Sopron, Kis János u. 1. – 9400

GYÓGYSZERÉSZEK, EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEK!

Legolcsóbban a gyártótól!

- Gyógyszertári porcelán, állvány és raktári üvegedényzet teljes választéka
- Az edényzetek szignálása
- Laboratóriumi porcelán és üvegeszközök
- Porcelán és üveg díszműáru
- Konyhai felszerelés

Gyártó cégünk termelői áraival várja kedves vevői megrendeléseit. A 20–50–100 eFt feletti vásárlóinkat különböző mértékű ár-engedményben részesítjük.

A hirdetés felmutatóit vásárlás esetén további engedményben részesítjük.

Minden kedves vevőnket megajándékozunk.

WITEG-KŐPORC KFT.

1106 Budapest, Táma u. 4. „B” épület
Telefon: 262-6296, 261-0400/432, 06 (30) 214-261 ● Telefax: 260-2595

Patika Magazin

Hangpostafiók szolgáltatásunkból *minden hónap 20-a után* értesülhet a Patika Magazin következő havi hirdetéseiről, így készleteit ennek ismeretében alakíthatja.

Telefon: (06-1) 34-34-718/26 mellék

Galenus Lapkiadó Kft.

1068 Budapest, Dózsa György út 86/b. Tel./fax: 342-8478, 322-5938, 351-8777, 06-30-612-355, fax: 221-7515